

MITJA FICKO

Prosim, čuti namesto mene, medtem ko me ni

27. maj – 9. julij 2016

UGM Studio, Trg Leona Štuklja 2, Maribor

Slike so zelo potrpežljive in prenesejo veliko. Zato starejše slike, kjer zaznam pomanjkljivosti, z lahkoto slikam naprej.

Čeprav je na razstavi prisotna produkcija slik iz leta 2015 in 2016, sem polovico teh slik zasnoval že prej. Tako recimo osnutki največje slike *Zaprta vrt* segajo v leto 2009, *Mala polnočna šola* in *Bela soba* sta nastali 2012, vendar so bile znova začete 2015 in končane 2016. *Modra ura II* in *Nočna setev* pa izvirata iz 2014 in sta prav tako z minimalnimi dodatki bili končani letos.

Zaradi časovnih razlik nastajanja imajo slike manj skupnega od slik z zadnje razstave *Nazaj v votlino* v Eurni 2015. Toda kljub temu, da so podobne otrokom različnih generacij, delujejo bolj navznoter, v intimo.

Nimam neke trdne metode dela ali slikarskega koncepta. Več stavim na prožnost. Zato me bolj zanima nastajanje, proces dela. Drugače rečeno: želim, da se slika zgodi, da deluje, kot da ima en vdih in izdih.

Kot rečeno, pri nekaterih slikah gre za nadaljevanja dokončanih/nedokončanih slik. Te so nastajale zelo počasi, s časovnimi prekinitvami, z intervali opazovanja. Pri teh slikah je opaziti večjo mero preračunljivosti, tehtnosti, včasih pa tudi posledično večjo izdelanost prizora. Naštete kakovosti niso konstitutivne za moje slikarstvo. Tudi pri takem časovnem razponu nastajanja moj interes, da se slika ZGODI in ne izdelata, nikoli ne mine.

Ne pripovedujem zgodb, ampak samo usmerjam pozornosti.

Večinoma izbiram zapuščene, osamljene prostore, ki z minimalno prisotnostjo nečesa ali nekoga oživijo prizorišče. Zato lahko slike delujejo kot izkustvene metafore, pogosto v dramatični in sprva srhljivi atmosferi. Skozi pozorno opazovanje se razodenejo v drugačni obleki.

Prizori niso sekvence iz zgodbe, ki ima začetek in konec. So samostojni prizori v obliki nelogičnega smisla ali koana.

Raje kot napolnujem, se izseljujem iz slike, se zabrišem, prelijem, osmišljam naključja, se gibljam v vmesnem prostoru, med pojavljenim in izginulim, med dnevom in nočjo.

Mnogi uvrščajo moje slike v magični realizem. Jaz pa trdim: »To je črna dialektika.« Črna ali nočna dialektika pa zato, ker je vse ovito v neko zakrito, a kljub temu odkrivajočo se nedoumljivo lepoto.

Črnino postavljam kot praznino, kot brezobličnost, kot potencialnost, ki vsebuje osnovne gradnike, iz katere nastajajo, se materializirajo reči in fenomeni. Enako kot nastajanje me zanima razsnovljanje, v katerem se proces zaobrbe od materializacije v njeno razpuščanje, v razblinjanje ali razplinjanje. To je materializacija odhajanja, izginevanje ali materializacija dematerializacije.

Vzporedni svetovi sobivajo v slikah, eden podpira drugega, skozi tretjega se oba razodevata, skozi četrtega ...

Pri slikanju zasledujem občutek. Občutek je lažje pojasniti, če se nasloni na nekaj zunanjega, predmetnega. Za zunanji svet je značilna hkratnost dogajanja. To je na splošno lastnost narave, medtem ko mi selekcioniramo, fokusiramo, izoliramo. Če to logiko hkratnosti dogodkov prenesem v slike, te lahko delujejo halucinogeno.

Gre tudi za množstvo enakovredno prepletenih svetov in hkratnost dinamičnih dogodkov.

Niso pa vse slike grajene, da bi dosegale ta učinek. Enakovredno prepletanje svetov je zgolj eden izmed mogočih načinov zaznavanja, dožemanja, občutenja.

Konstitutivni del mojega slikarstva so prekinitve na formalni in vsebinski ravni.

Prekinitve so formalni ali vsebinski rezi, ali izpadi. Reze razum največkrat zaznava kot motnje, saj ne delujejo logično. Prekinitve delujejo kot točke premestitve iz običajnega v neobičajno; iz enega, t. i. edinega sveta, v množstvo svetov.

Z rezi razbijam hierarhijo diktature enega sveta v množstvo svetov.

Prosim, čuti namesto mene, medtem ko me ni.

Ime razstave označuje čutenje, občutenje in ničesar drugega. Česa drugega sploh ne potrebujemo. Zakaj? Ker nas, v nasprotju z ločenim kraljevanjem v naših glavah, čutenje vrača, ozemlja v telesa. Čutenje je povezovalni element (zunanja notranost), ki vodi v prisotnost. Izkušstvo čutenja je tehtno zato, ker se nam dogaja, in ne, ker o njem premišljujemo.

Ena izmed glavnih funkcij, ki jih opravlja analitični razum, je razbitje prepletene mnogoterosti čutenja in selekcija začutenega. Toda ta operacija je troena, kajti njen tretji del je konstrukcija sveta iz razbitih, selekcioniranih delcev. Toda svet, ki ga skonstruira (sintetizira) analitično mišljenje, nas ne more nasititi, saj se je skonstruirano eno izločilo iz množstva življenjskih pojavov in možnosti.

Ker diktaturo, enoumno izolacijo razuma, nadomestim z mnogočutnostjo, ne potrebujemo naslova slike, ne vseh letnic nastajanja, ne misli, ki se nam porajajo, in tudi ni potrebno iskati zgodb, ker jih večinoma ni. Vse naštetje je pomembno le razumu in ko se ta vmeša, nam golo čutenje, ki se poraja in izginja, znova spolzi iz rok. Posledično ne vemo, kaj naj bi sploh čutili.

Toda mi ne odnehamo. Vztrajno nadaljujemo, pa četudi ničesar ne čutimo.

Zato: ***Prosim, čuti namesto mene, medtem ko me ni.*** Tudi ko hodiš, ko gledaš TV, ko se pogovarjaš s prijatelji, ko si srečen ali osamljen in ne veš, kaj bi. Čuti namesto mene, medtem ko me ni.

Mitja Ficko

Projekt so podprli:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

MESTNA OBČINA MARIBOR

MESTNA OBČINA
RADGONSKE GORICE